



Politsei- ja Piirivalveamet

## Riskikäitumise uuring

Pille Luiga

Korralduspolitseiosakond

Juhtivspetsialist



### Uuringu taustainfo

- Uuringu viis läbi TNS EMOR, kokku küsitleti 8055 inimest (3850 üldelanikkond, 3853 õpilast, 352 õpetajat);
- Andmekogumine toimus kolmes erinevas sihtrühmas:
  - 1. Täiskasvanud elanikkond – 18-74-aastased Eesti Vabariigi alalised elanikud
  - 2. Üldhariduskoolide õpilased – 4., 6., 8., ja 12. klassides õppijad
  - 3. Üldhariduskoolide õpetajad (klassijuhatajad)
- ♦ Läbiviimise periood: 2013 september – 2014 jaanuar



## Küsitletud teemavaldkonnad



- ◆ Elanikkonna teadlikkus, hoiakud ja käitumine:
  - ◆ **Sõltuvusainetes**
  - ◆ **Liikluses**
  - ◆ Vägivalla küsimustes sh kiusamiskäitumine koolis
  - ◆ Varavastastes süütegudes
  - ◆ Kodakondsus ja isikut tõendavate dokumentide teemal
  - ◆ **Ootused politsei tööle sh roll ennetustöös**



Politsei- ja Piirivalveamet

3

## Narkootikumide tarvitamine

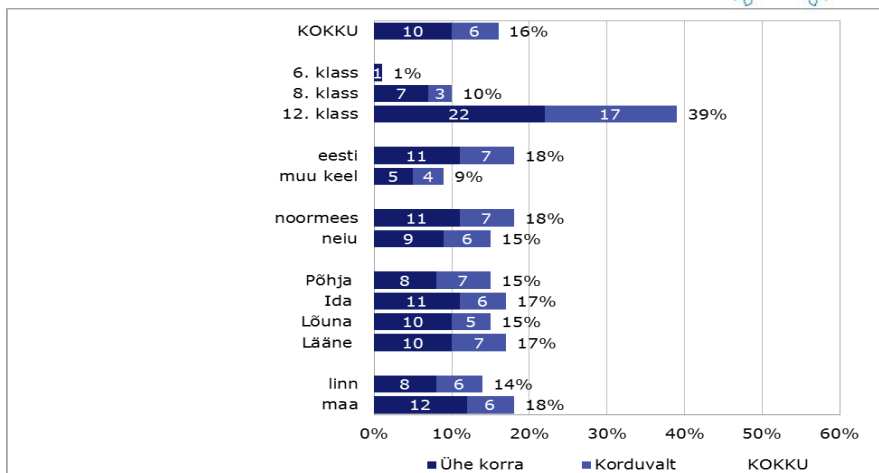


- ◆ **20% Eesti 18-74-aastastest elanikest ütleb**, et on oma elu jooksul narkootilisi aineid tarvitanud, s.h 8% korduvalt.
- ◆ **16% koolinoortest on narkootikume tarvitanud**, sh 6. klassis 1%, 8. klassis 10% (sh 3% korduvalt), 12. klassis 39% (sh 17% korduvalt).
- ◆ Domineerivalt kõige enam on elanikud kokku puutunud **kanepiga**



Politsei- ja Piirivalveamet

## Narkootikumide tarvitamine (kooliõpilased)




 Politsei- ja Piirivalveamet

5

## Narkootikumide kättesaadavus (üldelanikkond)



- ◆ Kokku 27% elanikest hindab kanepi kättesaadavust küllalt või väga kergeks, ülejäänud narkootikume (amfetamiini, ecstasy jt) pidasid küllalt või väga kergelt kättesaadavaks 14-15% elanikest
- ◆ Lisaks kanepile märgib kümnendik koolinoortest tarvitatud ainena seeni või uusi aineid nagu Spice, PMMA, mCCP, BZP vms.
- ◆ Enamasti on noored saanud narkootikumi sõbra käest tasuta, üle viiendiku vastab, et tuttav või sõber müüs, võõra inimese poolset müümist või andmist märgitakse vähem.

 Politsei- ja Piirivalveamet

6

## Alkoholi ja tubaka tarvitamine kooliõpilaste seas



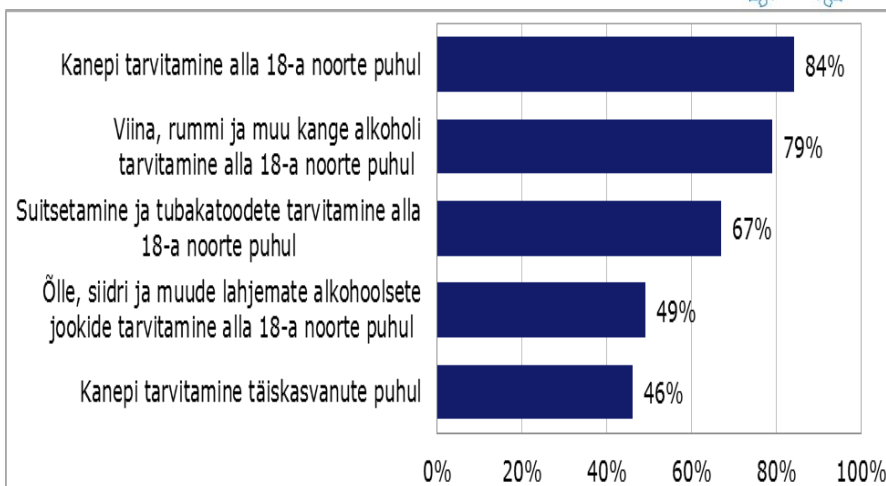
- Õpilaste hinnangul ilmneb, et:
  - ♦ 4. klassis on tubakatooteid proovinud 10%, alkoholi 23% (sh 2% korduvalt);
  - ♦ 6. klassis on tubakatooteid proovinud 29%, alkoholi 48% (sh 7% korduvalt);
  - ♦ 8. klassis on tubakatooteid proovinud 56%, alkoholi 70% (32% korduvalt);



Politsei- ja Piirivalveamet

7

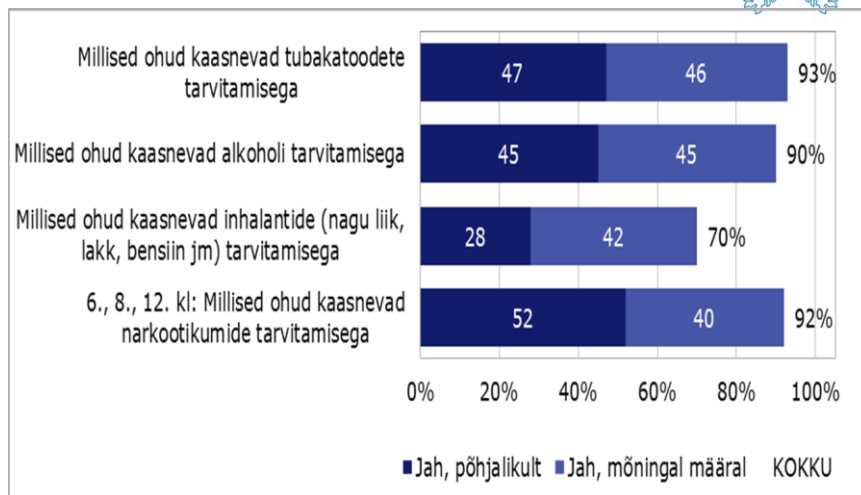
## Kooliõpilaste arvamus



Politsei- ja Piirivalveamet

8

## Sõltuvusainetest koolis rääkimine



Politsei- ja Piirivalveamet

9

## Sõltuvusainete juhtumid koolis (klassijuhatajad)



- ◆ **Ligi kümnendik klassijuhatajatest** on mõne õpilase puhul koolis näinud või kahtlustanud narkootilise aine omamist, tarvitamist või nende mõju all olemist ning 4% seda inhalantidega seoses.
- ◆ **Enamik õpetajatest peavad enda teadmisi, oskusi ja võimalusi** narkootiliste ainete omamise ja tarvitamisega seotud juhtumite osas **millegi ette võtmiseks halvaks**.



Politsei- ja Piirivalveamet

10

## Sõltuvusained - kokkuvõte



- ◆ Kooliõpilastele on sõltuvusainete teemal palju räägitud ja nende teadlikkus sõltuvusainetega kaasnevatest ohtudest on kõrge
- ◆ Koolinoorte sõltuvusainete tarvitamise ulatus on jätkuvalt kõrge
- ◆ Täiskasvanute hoiakud alla 18.a sõltuvusainete lubatavusele on rangelt keelavad, samas õpilaste endi hoiakud sõltuvusainete tarvitamisele pigem lubavad



## Liiklus (üldelanikkond)



- ◆ Kõige ohtlikumaks peetakse valgusfoori alt läbi sõitmist just süttinud punase tulega ja kõige vähem ohtlikuks sõidukiiruse ületamist maanteel kuni 20 km tunnis
- ◆ Vähem ohtlikuks pidasid erinevaid liiklussituatsioone **mehed, eestlased** (v.a. turvavöö mitte kasutamine tagaistmel), **kõrgharidusega**, need, kes liiguvad peamiselt ringi **ise autot juhtides** ja mida **nooremad** vastajad, seda väiksem on nende ohutunnetus erinevate liikluse situatsioonide suhtes.



## Liiklus (üldelanikkond)



- ◆ Joobes sõbra või tuttava osas arvab 90% vastajatest ning joobetunnustega võõra isiku puhul 62% vastajatest, et nemad peaksid kindlasti takistama taolise isiku autorooli istumist.
- ◆ 81% 8. ja 12. klassi õpilastest ei ole pigem või üldse nõus, et peale mõne õlle ära joomist võib jalgrattaga sõitma minna ning 73% ei ole pigem või üldse nõus, et kui autorooli istuda peale klaasi veini ära joomist, ei ole sõiduuskused sellest halvenenud.



## Liiklus – kooliõpilased



- ◆ 4. klassi õpilaste teadlikkust õigest käitumisest jalakäijana liikluses: 90%
- ◆ Kokku 50% 6. ja 8. klassi õpilastest oskab nimekirjast korruga õigesti ära märkida jalgrattaga sõitmist puudutavad küsimused.
- ◆ Kõigi mopeedi puudutavate küsimuste osas suudab 6. ja 8. klassi õpilastest korruga õigesti vastata aga vaid 18% mopeediga sõitjatest.
- ◆ Kokku 33% 6. ja 8. klassi õpilastest ütleb, et ei kannata kiivrit kas kunagi või enamasti mitte.



## Liiklus - kokkuvõte



- ◆ Elanike hinnangud liiklusolukordade ohtlikkusele on keskmisest kõrgemad, enam tuleb tööd teha noorte meesautojuhtidega
- ◆ Kui 4. klassi teadlikkus jalakäijana liikluses käitumisest on kõrge, siis 6. ja 8. klasside õpilaste teadlikkus jalgratta ja mopeediga korrektsest liiklemisest on pigem madal
- ◆ Joobes juhtimise suhtes on hoiakud elanike seas sh koolinoorte seas siiski veel liiga lubavad



Politsei- ja Piirivalveamet

15

## Politsei ennetaja rollis



- ◆ Täiskasvanud elanikest vastas 95%, et näevad politseil ennetaja ja informatsiooni jagaja rolli.
- ◆ Samas vastab vaid 62%, et politsei seda rolli ka praegu täidab.
- ◆ Negatiivse suunaga lõhet ootuste ning tänase saavutuse vahel on märgata mitte-eestlaste ja vanemate inimeste hinnangutes.



Politsei- ja Piirivalveamet

16





TÄNAN!



Politsei- ja Piirivalveamet